GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 166. *Sâmbătă, 27 Iuliu, (8 Augustŭ).* **1885.**

Braşovŭ, 26 Iuliu (7 Augustŭ) 1885.

Aséră se sĕvêrşi unulŭ din actele, ce mereu se repetă de unŭ şirŭ de anĭ: întrevederea împĕraţilorŭ Austro-Ungariei şi Germaniei.

Acéstă întrevedere este considerată de către pressa din ambele imperii ca unŭ viu semnŭ, că alianţa austro-germană întru nimicŭ nu a slăbitŭ, precum şi că ea forméza basa politicei esterne a guvernelorŭ din Viena şi din Berlin.

Oficioşii numescŭ acéstă politică: politica păcii, ba unii mergŭ şi mai departe, declarândŭ alianţa germană-austriacă de unŭ stîlpŭ alŭ ordinei europene, avêndŭ de scopŭ a apĕra pacea generală, tratatele şi drepturile internaţionale.

Frumósă ţîntă, nobilă nisuinţă!

Cine nu doreşce pacea şi buna rênduială în tóte? Sĕ ne întrebămŭ cu mâna pe inimă, décă popórele simtŭ în adevĕrŭ şi cum s'arŭ cuveni binefacerile păcii; décă se simtŭ ele liniştite în munca, în stăruinţele şi aspiraţiunile lorŭ, pe cărarea progresului şi culturei?

Pentru ca marea operă a păcii sĕ fiă perfectă, nu ajunge sĕ cetimŭ, că acum se 'mbrăţişézĕ doi, acum trei împĕraţĭ la întêlnirile lorŭ cu ostentativă amiciţiă, ci credemŭ că e de lipsă ca supuşii credincioşĭ ai unuia séu ai altui potentatŭ sĕ fiă pĕtrunşĭ de sentimentulŭ siguranţei şi mulţămirei, ce trebue sĕ deştepte într'ênşii o asemenea stare de lucrurĭ. Din nenorocire însă încrederea în actuala situaţiune, orĭ câtŭ de neturburată ni s'ar presenta, nu póte prinde nicăirĭ rădăcină. Cetăţénulŭ iubitorŭ de pace, se simte puţinŭ încuragiatŭ în speranţele séle prin raporturile lungĭ şi detailate despre întrevederile monarchilorŭ. Bine că e pace şi că acéstă pace póte sĕ mai dureze câtva timpŭ, dar ce va fi atuncĭ, când ea nu se va mai puté susţiné? Aşa se 'ntrébă fiecare şi nicĭ unulŭ nu crede într'o lungă durată a păcii, pentru că nicĭ unulŭ nu simte o ameliorare în desvoltarea generală şi individuală a popórelorŭ. Sarcinele publice apasă aşa de greu pe umerii lorŭ, încâtŭ e cu neputinţă de-a face pe ómenĭ sĕ crédă, că de aicĭ încolo va începe epoca păcii şi siguranţei în Europa.

Se asigură, că repeţita întâlnire a monarchilorŭ Germaniei şi Austro-Ungariei este o garanţiă mai multŭ pentru pace. Dér cei ce accentuéză acésta atâtŭ de tare nu se gândescŭ în acele momente la aceea, că până acuma după fiecare întâlnire de monarchĭ, cronica n'a avutŭ sĕ înregistreze, decâtŭ numai sporirĭ ale bugetelorŭ de rĕsboiu şi ale sarcinilorŭ militare în generalŭ. Cum sĕ ne putemŭ bucura de pacea, de care avemŭ parte adĭ, dacă ce se petrece cu noi şi împrejurulŭ nostru, ne aduce aminte de viitorulŭ rĕsboiu, pe care în proporţiunea potentatelorŭ pregătirĭ ni-lŭ închipuimŭ fórte mare şi înfricoşatŭ?

Nu vremŭ sĕ ḑicemŭ cu acésta, că reînoita întrevedere dela Gastein ar fi lipsită de orĭ-ce importanţă reală politică, cu tóte că monarchii n'au fostŭ acompaniaţĭ de ministrii lorŭ. Ce voimŭ sĕ constatămŭ este numai, că neîncrederea şi nesiguranţa ce domnesce adĭ nu numai în numitele două state, ci în tótă Europa nu se va puté delătură cu totulŭ, decâtŭ atuncĭ, când vorŭ înceta nesfîrşitele înarmărĭ şi va începe desarmarea. Pentru ca cetăţénulŭ sĕ se simtă fericitŭ şi mulţămitŭ, nu ajunge sĕ aibă convicţiunea, că adĭ orĭ mâne nu va isbucní rĕsboiulŭ celŭ mare, ci trebue sĕ fie scutitŭ elŭ însuşĭ de turmentările ce i le causéză rĕsboiulŭ celŭ micŭ, cu nenumĕratele nĕcazurĭ şi grijĭ, produse prin prea marea încordare a forţelorŭ sale întru promovarea intereselorŭ militarismului neroditorŭ în continentulŭ Europei.

Şi noi dorimŭ, ca bune şi folositóre sĕ fie urmările întêlnirei din Gastein, precum şi ale întêlnirei, ce se asigură, că o vorŭ avé monarchulŭ nostru şi alŭ Rusiei totŭ pe pămêntŭ austriacŭ. Dar pacea ce o vorŭ întărí ei între ei nu ne va tiení, câtŭ timpŭ ródele muncei nóstre ḑilnice vorŭ fi consumate cea mai mare parte în contulŭ viitorului rĕsboiu.

Francia şi Germania.

Vorbindŭ despre cunoscutulŭ articulŭ din *„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“* la adresa Franciei, ḑiarele francese esprimă felurite pĕrerĭ: *„Journal des Debats“* crede, că articululŭ a fostŭ scrisŭ, pentru a produce impresiune asupra Germaniei, pentru ca sĕ pótă fi ridicate sarcinile militare. Aceeaşĭ părere o are şi „Figaro“ şi „Evénement.“ *„Matin“* crede, că acésta-i o manevră, pentru a pregătí evoluţiunea diplomatică a Germaniei, ce se plănuesce în casulŭ venirii la putere în Anglia a unui guvernŭ Tory. De n'ar fi aşa, ḑiarulŭ germanŭ s'ar fi făcutŭ de risŭ, purtândŭ rĕsboiu cu morile de vêntŭ. *„Lanterne“* e sigură, că nicĭ odată republica nu va purta unŭ rĕsboiu ofensivŭ. *„Gaulois“* se întrébă, de nu însémnă articululŭ o sprijinire a lui Ferry. Inainte de alegerĭ Republica mereu aude venindŭ din Germania astfelŭ de scirĭ. Francia vrea pace; e destulŭ de tristŭ însĕ, că Germania i-aduce guvernului francesŭ mereu aminte, că stă sub înalta-i supraveghere poliţienéscă. *„La Liberté“* ḑice: O astfelŭ de împutare vatămă simţulŭ naţionalŭ. Francia vrea sĕ fie dréptă, sinceră, chiar şi faţă de învingĕtorii sĕi, dar cu condiţia, ca şi ei sĕ fie dreptĭ faţă de ea. O astfelŭ de procedere vatămă demnitatea Franciei şi póte redeşteptá patimĭ, pe carĭ mulţĭ se silescŭ sĕ le înăduşe. In totŭ casulŭ presupunerile suntŭ false. *„France“* se folosesce de espresiunĭ violente. Crede că e cu cale, sĕ se gătéscă Francia sĕ întémpine acéstă atitudine a Germaniei. Unele ḑiare ilŭ reproducŭ fără a face nicĭ o observare, ér *„République Francaise“* nicĭ nu ilŭ reproduce.

Cestiunea afgană.

Marchisulŭ Salisbury a declaratŭ în camera lordilorŭ, că Meruciaculŭ are sĕ rĕmână Afganilorŭ, ér Penjdehulŭ Rusiei. Acésta s'a recunoscutŭ de guvernulŭ trecutŭ. In privinţa defileului Zulficar elŭ nu póte ḑice, că lucrurile s'au schimbatŭ deosebitŭ, de când au luatŭ guvernulŭ conservatorii.

„Noi susţinemŭ — ḑice Salisbury — că defileulŭ Zulficar s'a promisŭ Afganilorŭ şi pe temeiulŭ acestei promisiunĭ lordulŭ Dufferin a promisŭ Emirului ca sĕ-lŭ păstreze. Noi ne ţinemŭ precum şi pe Rusia legatĭ prin acéstă promisiune Rusia din contră nu consimte la acésta. Nu potŭ spune când vi se vorŭ presenta notele schimbate; întârḑierea are sĕ se atribue dorinţei ce are Rusia de a-şĭ aduna mai multe informaţiunĭ despre obiectulŭ din cértă. Ce privesce cestiunea, că óre avemŭ intenţiunea sĕ ocupămŭ valea Pişin, e greu a rĕspunde, basându-se cestiunea pe o neînţelegere. Noi amŭ ocupatŭ deja valea Pişin, care nu este în posesiunea Emirului, ci aparţine Angliei. Valea Pişin se va ocupa şi mai tare cu timpulŭ, deórece o necesitate imperiósă cere întărirea graniţei indice. Guvernulŭ urmăresce acéstă politică câtŭ se póte de iute şi energicŭ. Nicĭ o schimbare efemeră a situaţiunei diplomatice nu ne va abate dela ceea-ce e absolutŭ necesarŭ pentru siguranţa imperiului nostru indicŭ Nu este intenţiunea nóstră d'a ocupa posiţiunile strategice, în posesiunile Emirului, în tómna acésta cu unŭ corpŭ de observaţiune. Emirulŭ este unŭ potentatŭ independentŭ şi n'amŭ putea face acésta fără consimţĕmêntulŭ sĕu; dar adĭ nicĭ nu dorimŭ acésta. Ce se póte întêmpla în anumite eventualităţĭ pe viitorŭ, nu voescŭ sĕ spunŭ; vorbescŭ numai de presentŭ şi ḑicŭ, că guvernulŭ indianŭ n'a luatŭ nicĭ unŭ astfelŭ de proectŭ.

Din vorbele lui Salisbury resultă, că cestiunea afgană nu e nicĭdecum limpede şi că dacă în timpulŭ de faţă esistă probabilitatea d'a se ajunge la o înţelegere, pentru viitorŭ totŭ va rĕmânea o cestiune, care va provoca marĭ turburărĭ.

Ḑiarele maghiare despre scrisórea lui Trefort către Teutsch.

„Kolozsvari Közlöny“ scrie:

Ministrulŭ Trefort are dreptate, că tinerii carĭ se ducŭ dela gimnasiu directŭ la o universitate streină şi nu se nutrescŭ acĭ acasă nicidecum cu simţĕminte patriotice puternice, departe de patriă şi într'o atmosferă streină, nu se facŭ de locŭ accesibilĭ pentru o căldurósă aderinţă la constituţiunea şi organismulŭ de statŭ alŭ patriei ungare. Acésta întemeiază destulŭ idea suscitată de ministrulŭ Trefort, de-a'şĭ înfiinţa superintendinţa săsécă o facultate teologică-filosofică. Scrisórea ministrului Trefort o spune hotărîtŭ, că Saşii înzadarŭ s'arŭ sburli în contra înfiinţării unei academii, fiindcă acésta o cere interesulŭ statului, precum şi alŭ fiecărui cetăţénŭ privatŭ, apoi lăţirea limbei legislaţiunei şi a administraţiunii poliglote, şi că în acéstă privinţă malcontenţii nu potŭ schimba nimicŭ. Şi acésta a ḑis'o ministrulŭ cu atâtŭ mai multŭ că, precum celelalte confesiunĭ protestante din patriă au renunţatŭ de bună voiă la o parte a autonomiei lorŭ bilaterale şi garantate prin tractate de statŭ, în interesulŭ supremaţiei statului în educaţiune, legislaţiunea Ungariei nu va întârḑia d'a restrînge în aceeaşĭ mĕsură şi autonomia superintendenţii săsescĭ, dacă ea nu vrea sĕ se acomodeze de bună voiă organismului constituţionalŭ alŭ Ungariei moderne.

Dar scrisórea lui Trefort nu atinge mizeria principală a culturei profesorilorŭ şi preoţilorŭ evangelicĭ, care constă în aceea, că organismulŭ autonomŭ alŭ acestui districtŭ bisericescŭ consideră catedrele de institutorĭ la tóte gimnasiele numai ca o treptă la pragulŭ preoţiei dotate cu venitur̆ grase de despăgubire, aşa că numai unŭ ochiu alŭ profesorului gimnasialŭ săsescŭ în părţile ardelene este îndreptatŭ la propria'i catedră de institutorŭ, pe când celălaltŭ ochiu se uită la postulŭ celŭ bogatŭ de preotŭ. Din acéstă causă tinerii saşĭ, fie profesorĭ séu preoţĭ, numai de jumĕtate îşĭ potŭ împlini datoria. Acésta s'a doveditŭ la esamenile de profesorĭ. Deja lipsa de eserciţiu în limba maghiară pregătesce tinerilorŭ o greutate estraordinară, căcĭ după art. de lege 30 din 1883 stau unŭ anŭ la o universitate unguréscă fără folosŭ, fiindcă nu înţelegŭ cursurile. Ce va fi când anii de favóre vorŭ trece şi tinerii saşĭ vorŭ trebui sĕ depună esamenele în limba ungurésca? Ei, carĭ nu împlinescŭ postulatele normativului ungurescŭ, nu vorŭ puté susţiné esamenulŭ, nicĭ înaintea comisiunei esaminătóre celei mai îngăduitóre. Frênele educaţianei la tóte gimnasiele săsescĭ suntŭ în mâna de ferŭ a hierarchiei săsescĭ. In acestŭ sistemŭ zace şi esplicarea, că preoţii şi institutorii saşĭ formézĕ o falangă compactă faţă cu Ungaria constituţională

Vomŭ vedé ce rĕspunsŭ vorŭ da Saşii la scrisórea lui Trefort, ḑice fóia clujană, căcĭ Ungaria modernă nu póte schimba nimicŭ din hotărîrea sa.

„Ellenzek“ se esprimă:

D. ministru Trefort a scrisŭ încă o scrisóre, în care dă d-lui superintendentŭ Teutsch o lecţiune de patriotismŭ. Asta'i corectŭ şi înţeleptŭ, dar fără succesŭ. Când amŭ cetitu scrisórea escelenţei sale, ne-au venitŭ în minte rufele arapului. Trefort încă a făcutŭ acelaşĭ lucru, când propune superintendentului Teutsch sĕ fie patriotŭ séu chiar sĕ iubéscă limba maghiară. Pagubă de cernéla şi

de hârtia, ce a prăpădit'o Trefort cu acéstă scrisóre, căcî valórea resultatului va fi mai mică decâtŭ cernéla şi hârtia întrebuinţată.

Acestŭ domnŭ este între toţî Saşii celŭ mai furiosŭ şi maghiarofagŭ Bocsasŭ (bakkszász). Şi acestui domnŭ Teutsch îî dă statulŭ cu scirea şi mijlocirea lui Trefort 12,000 fl. subvenţiune anuală de statŭ. Mai bine ar face Trefort sĕ detragă acestui d. Teutsch cele 12,00 fl. şi sĕ le dea reuniunei de cultură maghiară în părţile ardelene; atuncî va vedea în curêndŭ Trefort, că acésta va îmblânḑi mai sigurŭ superintendenţa bocsasă a d-lui Teutsch, decâtŭ dacă ar scrie scrisorî lungî cu stânjenii. Din parte-ne aprobămŭ intenţiunile scrisórei ministeriale, dar condamnămŭ tonulŭ ei, căcî întréga scrisóre nu este altceva decâtŭ o supusă cerşetoriă a ministrului de culte alŭ bietei naţiunî ungare barbare la representantulŭ bocsasŭ ardelénŭ alŭ puternicei culturî germane, ca acesta sĕ se îndure a considera şi biata cultură unguréscă, căcî elŭ póte recunósce blândeţea sufletului nostru şi din împrejurarea, că noi în şcólele nóstre ne scrintimŭ mânile şi piciórele, numai sĕ turnămŭ cu pâlnia butucilorŭ de Ungurî dela Tisa şi de sub Hargita pe »der, die, das" (articolulŭ.) Dar sĕ nu crédă Pré cuvioşia sa, că vremŭ sĕ rĕmânemŭ Maghiarî furioşî, însuşî ministru o spune, că simţimŭ necesitatea culturei în douĕ limbî. Sĕ nu se témă Pré cuvioşia sa de nimicŭ, căcî noi vremŭ sĕ rĕmânemŭ Austro-Ungarî cu douĕ şele, cu douĕ limbî.

Noi credemŭ, că tonulŭ scrisórei ministeriale este nedemnŭ de unŭ ministru alŭ statului ungarŭ, şi nu ne mirămŭ niciḑecum, dacă d. Teutsch ar rĕspunde cu vr'o grobianitate. Noi credemŭ că tonulŭ fără curagiu şi orbecăitorŭ strică vaḑei naţiunei ungurescî şi statului unguréscŭ. Ar fi multŭ mai amĕsuratŭ scopulŭ, d'a păşi faţă cu naţionalităţile îndĕrĕtnice cu hotărîre şi într'unŭ modŭ, care sĕ dovedéscă simţĕmêntulŭ puterei nóstre; d'a le spune curatŭ ce vremŭ şi ce dorimŭ dela ele, d'a le lămurì, că dacă pentru ei e mai bine în Germania, n'au decâtŭ sĕ-şî stringă corturile şi sĕ se întórcă acolo séu sĕ emigreze în statulŭ Congo, unde şi fără de asta potŭ trăi sub protectoratulŭ germanŭ.

Acésta ar fi o păşire conscienţiósă, bărbătéscă, pe faţă şi démnă de naţiunea unguréscă.

„Székely Nemzet" ḑice:

Insemnata scrisóre a ministrului nu se ocupă de agitaţiunile săsescî naţionale şi cuprinde mai multŭ sfaturî practice şi arată isvorulŭ esclusivităţii de vécurî a Saşilorŭ. Tinerii nedesvoltaţî şi fără sciinţă în străinătate se înstrăinéză de patriă. — Nu ne îndoimŭ, că Saşii vorŭ recitá vorba vechiă: „Timeo Danaos et dona ferentes," vĕḑêndŭ ploconulŭ ministrului, universitatea teologico-filosofică. Dar nu au de ce sĕ se témă, căcî statulŭ unguréscŭ nu-i vrăşmaşŭ limbei germane. Décă Saşii au câtŭ de puţină bunăvoinţă şi câtŭ de puţinŭ sentimentŭ patrioticŭ, nu vorŭ întârḑia a trage folosulŭ din vorbele ministrului Trefort, căcî elŭ vrea sĕ le deschidă drumulŭ, spre a-şî puté sistemisá în spiritŭ constituţionalŭ institutele lorŭ constituţionale-confesionale şi tradiţionale de creştere şi învĕţĕmêntŭ. Cu o vorbă: Statulŭ oferă Saşilorŭ pretinesce drepturile sale. Dela ei atérnă, sĕ le priméscă. Dar acésta nu va merge aşa uşorŭ, precum dorimŭ noi. Saşii n'au obiceiu sĕ cugete şi sĕ lucre în pripă. Simpla sinceritate şi cuvêntulŭ neprefăcutŭ nu-i pânea lorŭ. Suntemŭ convinşî, că scrisórea lui Trefort nu va face dorita impresiune asupra lorŭ. Şi acésta-i unŭ lucru destulŭ de tristŭ.

—o—

SCIRILE ḐILEI.

Sub titlulŭ: »Patriotismulŭ unui episcopŭ românŭ«, »Budapesti Hirlap« scrie, că episcopulŭ gr. or. alŭ Aradului, Meţianŭ, avea până acum obiceiulŭ sĕ dea câte 15—20 fl. tinerimii universitare din Aradŭ, când aranja petrecerî pentru scopurî de binefacere. In anulŭ acesta episcopulŭ s'a abătutŭ însă dela obiceiulŭ vechiŭ şi nu a datŭ nicî măcarŭ unŭ creiţarŭ. Petrecerea era aranjată în favorulŭ „Kultur-egylet«-ului dela Cluşiu. Ce ciudatŭ le pare »patrioţilorŭ« unŭ lucru atâtŭ de naturalŭ. Atâta mai trebuia.

—0—

Odescalchi, presidentŭ alŭ reuniunei de cultură, mai bine ḑisŭ de maghiarisare, din Ungaria superióră, a trimisŭ preşedintelui reuniunei din Budapesta, Gerlóczy o scrisóre, prin care 'lŭ provócă sĕ ia mĕsurî pentru ţinerea unui congresŭ alŭ reuniunilorŭ de cultură ungurescî. *Gerlóczy* va comunica scrisórea comitetului reuniunei şi —aşa, din graţia Domnului, vomŭ mai vedé şi auḑi multe scene »patriotice«

—0—

O foiţă unguréscă dă scirea, că óspeţii din anulŭ acesta dela băile din Malnaşŭ s'au făcutŭ membri ai reuniunei de maghiarisare din Clusiu, stringêndŭ prin contribuirî 100 fl. Foiţei îi e ruşine sĕ spună, că numai óspeţii maghiarî au contribuitŭ, ci îi pune pe toţî cu toptanulŭ.

—0—

In Tuşnadŭ spre pădure se află o casă numită împreună cu loculŭ dimprejurŭ „Elveţia«. In calea spre acelŭ locŭ se află unŭ stâlpŭ arĕtătorŭ cu o tablă, pe care e scrisŭ »Schweiz'. Ungurii vrêndŭ s'o maghiariseze adauseră unŭ »ba' la sfêrşitŭ, sunândŭ: „Schweizba« adecă »La Elveţia'. Óspeţii însă au găsitŭ cu cale sĕ lipéscă o hârtiă peste »ba« şi astfelŭ sĕ rĕmână numele curatŭ germanŭ. Nu scimŭ ce vorŭ fi făcutŭ »patrioţii« cu unŭ asemenea actŭ de — trădare.

—0—

Unei familii din România, ce locuesce aprópe de hotelulŭ »Bucurescî« în Braşovu-vechiŭ, i-a sburatŭ unŭ micŭ papagalŭ. Celŭ ce l'ar afla e rugatŭ sĕ se adreseze la administraţia „Gazetei', promiţêndu-i-se că va fi recompensatŭ.

—0—

Petrecerea cu danţŭ, ce era sĕ o dea tinerimea studiósă din Rĕşnovŭ şi giurŭ Dumineca în 9 Augustŭ n., s'a amânatŭ pe o altă ḑi, care se va face cunoscută.

—0—

Se telegrafiază din Timişóra, că în Ungaria sudică împartŭ Sêrbii radicalî broşure, carî cuprindŭ clevetirî şi acuse împotriva patriarchului Angelicî. In comitatulŭ Torontalului s'au confiscatŭ unŭ numĕrŭ mare de broşure.

—0—

Cu 8 Augustŭ a. c. începêndŭ se deschide oficiu postalŭ în comuna Dalnok, comitatulŭ Treiscaunelorŭ, şi va sta în legătură de tótă ḑiua cu celŭ din Masksa. Cercuiŭ de competinţă va fi Kézdi-Albiş, Dalnok şi Batizfalva. Va espeda scrisorî simple şi recomandate, asignaţiunî postale până la 200 fl. — Cu 11 Augustŭ a. c. începêndŭ se deschide oficiu de poştă în comuna Czik Szt. Király, care va sta în legătura de tótă ḑiua cu oficiulŭ de postă din Kézdi-Vásárhely şi Czik-Szereda. Cerculŭ de comunicaţiune: Csik Szt. Imre şi Csik Szent Király. Va espeda scrisorî simple şi recomandate, asemenea asignaţiunî postale până la 200 fl. Rĕmâne neschimbată ordinea dintre Kézdi-Vásárhely şi Csik Szereda. — Se deschide oficiu de poştă în Retisdorf, comitetulŭ Târnava mare. Condiţiunî: Contractŭ de oficialŭ şi cauţiune 100 fl. Emolumente: Salariu 120 fl. pauşalŭ de cancelariă 40 fl. şi pauşalŭ de transportŭ până la Sighişóră 600 fl. Suplicele sĕ se adreseze în trei sĕptĕmânî la direcţiunea de postă în Sibiiu.

—0—

„Românului' i se comunică din Cernăuţî că, ḑilele acestea, la Universitatea din acelŭ oraşŭ, s'a promovatŭ de doctorŭ în teologiă d. Conon Arămescu Donicî, protosingelŭ din România, profesorŭ la liceulŭ din Iaşî. Protosingelulŭ Conon Arămescu Donicî, care aparţine unei vechî familii moldovenescî, a urmatŭ studii la facultatea de litere din România, şi la deschiderea facultăţii de teologiă din Cernăuţî se duse spre a'şî completa studiile. Astăḑî suntŭ la acéstă facultate 8 teologî din România. Cu ocasiunea promovării protosingelului Donicî, Universitatea era plină de spectatorî, printre carî multe dómne. Rectorulŭ Universităţii felicită în limba latină pe noulŭ doctorŭ, care-i mulţumì printr'o lungă cuvêntare în aceeaşî limbă.

—0—

Inaugurarea restaurării mânăstirei dela Argeşŭ se va face în tómna acésta, scrie »Telegrafulŭ'. Maj. Sa Regele şi Regina vorŭ visita Argeşulŭ cu acéstă ocasiune. Solemnitatea inaugurărei se va face cu mare pompă.

—0—

D. de Rosny, eminentulŭ preşedinte alŭ societăţii de Etnografiă din Paris şi prietenŭ otărâtŭ alŭ Românilorŭ, a publicatŭ — scrie »Românulŭ« — luna trecută o însemnată lucrare asupra Românilorŭ dela Dunăre şi Carpaţî. Opera e tipărită cu forte multă îngrijire, conţine o mulţime de desemne, gravurî, portrete (planches) şi costă 150 de francî.

—0—

Fondulŭ lăsatŭ Academiei române de dr. Obedenaru se urcă aprocsimativŭ la suma de 650,000 lei. Averea se compune parte dintr'o moşiă, parte din bonurî 3 la sută. Se ḑice însĕ că testamentulŭ va fi atacatŭ de către d-na Drăgulinescu, sora defunctului, şi de către d. S. Gheorghiade, fratele sĕu celŭ mai mare. Intre alte motive de casarea testamentului se va invoca şi următórele: 1-iŭ că testamentulŭ a fostŭ făcutŭ chiarŭ în ajunulŭ morţii atuncî, când decedatulŭ nu mai avea tóte facultăţile séle, ceea ce reiese chiar din data testamentului însemnată 13 Iuliu, pe când elŭ murise deja la 9 Iuliu; alŭ 2-a pentru că testamentulŭ n'a fostŭ sigilatŭ şi a fostŭ adusŭ deschisŭ.

—0—

Alaltăerî de diminéţă, Prauss a fostŭ trimisŭ din Bucurescî la Predealŭ însoţitŭ de d. locotenentŭ Sachelarie, din compania de gendarmî pedestri, care l'a predatŭ autorităţilorŭ austriace, scrie »Voinţa Naţională«.

Dela isbucnirea colerei şi până la 31 Iuliu s'au bolnăvitŭ în tótă Spania 114,714 persóne, din care au muritŭ 34,003.

—o—

Congresulŭ naţionalŭ sêrbescŭ.

La 4 Augustŭ, deputaţii sêrbî au ţinutŭ în Peşta o conferinţă în afacerea congresului bisericescŭ sêrbescŭ. Programa ce s'a admisŭ de conferinţă e de urmĕtorulŭ cuprinsŭ:

Deputaţii sêrbî de naţionalitate sêrbéscă din dieta ungară şi din dieta regatelorŭ Croaţia şi Slavonia — fiindŭ în nentreruptă activitate de a regula, în sensulŭ hotărîrilorŭ conferenţiare luate la 23 Ianuarie a. c. şi mai târḑiu, acele stărî, carî s'au opusŭ până acum desvoltării continue a poporului sêrbescŭ în acestŭ statŭ pe têrêmulŭ autonomiei bisericei naţionale, — de o parte au obţinutŭ la locurile competente convocarea congresului bisericescŭ sêrbescŭ făcută pentru 1 până la 13 Septemvre a. c., de altă parte au înlăturatŭ pedecile ce se opunŭ activităţii acestui congresŭ. Succesulŭ congresului bisericescŭ va atérna în modŭ esenţialŭ de compunerea lui personală. Fiindŭ şi hotărîrile adunărilorŭ publice ţinute în Agram şi Zombor fructulŭ activităţii de până acum a deputaţilorŭ de naţionalitate sêrbă ca şi alŭ conferinţii deputaţilorŭ dela 23 Ianuariu (4 Febr.) a. c., şi fiindŭ aprópe timpulŭ pentru alegerile congresului bisericescŭ, deputaţii de naţionalitate sêrbéscă declară, că e de lucratŭ într'acolo, ca sĕ se asigure şi apere autonomia bisericei naţionale, obţinută pe calea desvoltării istorice şi garantată prin art. de lege 9 din 1868; ca activitatea la congresulŭ bisericescŭ ce se apropiă sĕ urmeze în sensulŭ continuităţii de dreptŭ; ca în astfelŭ de modŭ instituţiunile esistente bisericescî, şcolare şi fundaţionale, întru câtŭ n'arŭ corĕspunde necesităţilorŭ bisericei şi poporului sêrbescŭ greco-ortodoxŭ, sĕ se modifice şi instituţiunile încă neîndeplinite sĕ se termine; ca cu ocasiunea discuţiunii asupra proiectului privitorŭ la alegerea patriarchului sêrbescŭ, sĕ se garanteze condiţiunile pentru liberulŭ dreptŭ electoralŭ alŭ poporului sêrbescŭ; ca activitatea începută pentru ridicarea trebuinţelorŭ materiale ale preoţilorŭ şi institutorilorŭ sêrbescî sĕ se continue; în fine deputaţii adunaţî, pĕtrunşî de importanţa şi mărimea acestei cause naţionale, aşteptă dela orice adevĕratŭ patriotŭ sêrbŭ, ca la viitórele alegerî pentru congresulŭ bisericescŭ sĕ se alégă ca deputaţî numai astfelŭ de personalităţî, carî parŭ deplinŭ apţî pentru seriósa şi gréua lucrare ce le stă înainte. In acestŭ sensŭ câtŭ se póte mai curêndŭ sĕ se facă cunoscute numele acelora, carî în împrejurările de aḑi ale causei naţionale arŭ fi în stare sĕ corĕspundă la congresulŭ bisericei.

—o—

Năsĕudŭ, 4 Augustŭ 1885.

Domnule Redactorŭ! Noi Românii — celŭ puţinŭ de pe aci — aşa ţinemŭ din bĕtrânî, că la ḑiua profetului Ilie, vinŭ furtune cu trăsnete şi fulgere. Mai în totŭ anulŭ vinŭ, êstanŭ însĕ ni-au cruţatŭ, — venì însĕ după améḑî o altă furtună de placate, precum vĕ alăturŭ aicî una în originalŭ. Eată-o:

Incunosciinţare.

Amŭ onóre a aduce la cunoscinţă stimaţilorŭ părinţî, cumcă cu 1 Septemvre 1885 pe basa concesiunei ministeriale deschidŭ o s c ó l ă p r i v a t ă, în care se vorŭ preda obiectele de învĕţĕmêntŭ pentru scólele elementare şi anume: Religiunea, eserciţii verbale şi memorabile (învĕţĕmêntulŭ intuitivŭ,) cetitulŭ, scrisulŭ, limba maghiară, computulŭ, geografia, istoria, desemnulŭ şi lucrulŭ de mâna; tóte aceste în limba maghiară şi limba germană la cererea părinţilorŭ se va preda prelângă taxă deosebită câte 2 óre pe sĕptĕmână.

Se primescŭ toţî pruncii şi fetiţele de 6 anî ca ascultătorî ordinarî pre lângă plătirea anticipativă a didactrului de 2 fl. pe lună şi 1 fl. taxa de înscriere, carî se consideră ca deobligatî pe anulŭ întregŭ. Cei sub 6 anî vorŭ plăti 1 fl. didactru pe lună. Cei ce arŭ dori a învĕţa şi limba germană, vorŭ plăti pe lună câte 50 cr. preste didactrulŭ lunarŭ statoritŭ cu 2 fl.

In urmă îmî iau libertatea a aduce la cunoscinţă şi aceea, cumcă voiu da instrucţiune şi în fortepiano (clavier) câte 1 óră pe ḑi pre lângă taxa lunară de 5 fl. Recomandându-mî scóla în atenţiunea stimaţilorŭ părinţî sunt. — Năsĕudŭ în 30 Iuliu 1885. Cu tótă onórea Matilda Barthos născută Ieszenszky, învĕţătórésă dipl.

NB. Prelegerile anticipative se vorŭ începe în 3 Augustŭ a. c. Timpulŭ de înscriere 2 Augustŭ 10—12 óre a. m. şi 2—6 óre p. m. şi în 30 Augustŭ a. c.

La acésta n'am alta nimicŭ de adausŭ, decâtŭ că după cum se vede şi din însciinţarea acésta, învĕţătorésa este o unguróică (cred că este calvină,) ér pentru limba germană — (de limbĭ culte universale Ungurii n'au lipsă) — este angajatŭ unŭ jidovŭ: *Lustig* cu numele. Religiunea etc. se vorŭ propune decĭ de o calvină şi de unŭ jidovŭ.

Scopulŭ acestei şcóle este destulŭ de învederatŭ, anulŭ acesta va fi póte şcóla privată şi nu credŭ că pe anulŭ viitorŭ séu preste, celŭ multŭ, doi anĭ nu se va ridica la şcólă maghiară de statŭ.

Aicĭ se pare că Ungurii începŭ sĕ lucre mai indirectŭ întru scopurile lorŭ »culturale« (?), dar afară de Jidovii »patrioţĭ« şi de vr'unulŭ doi împegaţĭ maghiarĭ, de sigurŭ nimenĭ nu va cerceta acéstă poreclită »şcólă«. Şcóla acésta, precum se mai vede din „însciinţare", este aprobată de ministrulŭ-ordonanţă şi se pare că spre scopulŭ acestei înfiinţărĭ a trimisŭ aicĭ pe acéstă femeiă — soţia unui cancelistŭ maghiarŭ, venitŭ de curêndŭ dela Deşiu, reşedinţa faimosului Banfi-paşa.

Mercur.

Acte referitóre la şcóla centrală din Gherla*)

Din fostulŭ comitatŭ alŭ Dobêcei, Iuliu 1885.

....»Et meminisse juvabit!«

Cunoscutŭ este, că astădĭ nouĕ Românilorŭ de sub domnirea unguréscă nu ne-a rĕmasŭ altŭ terenŭ de activitate pe care sĕ ne putemŭ desvoltá forţele morale, sociale, intelectuale şi în urmare şi cele materiale, decâtŭ celŭ bisericescŭ-şcolasticŭ. Pe acestŭ terenŭ fiecare corporaţiune ca şi fiecare individŭ — aibă îndemnulŭ dela sine orĭ fie însărcinatŭ din partea altora — este moralminte datorŭ, credemŭ noi, a desvoltá cea mai largă activitate şi a pune în lucrare tóte mijlócele legale pentru promovarea intereselorŭ şi institutelorŭ nóstre culturale. — Acestŭ scopŭ l'au avutŭ înaintea ochilorŭ a bună sémă şi cele 42 de comune românescĭ din fostulŭ colţŭ alŭ Dobêcei, când înainte de acésta cu 23 de anĭ s'au hotărîtŭ pentru înfiinţarea unui fondŭ cumulativŭ pentru *rădicarea şi susţinerea anei şcolĭ centrale românescĭ* în acelŭ comitatŭ. Ca unii, carĭ avemŭ cunoscinţe despre modalitatea acumulărei acelui fondŭ, precum şi a dispositiunilorŭ luate atuncĭ de fundatorĭ pentru deschiderea *neamânatŭ* a şcólei proiectate, după ce nicĭ astădĭ la 23 de anĭ nu vedemŭ realisată intenţiunea salutară, ne ţinemŭ de o datorinţă morală a resuscitá causa acestei şcóle — în curată convingere de a nu înculpá pe nimenĭ, ci numai pentru de a se face lumină în acéstă privinţă. Chiar din acestŭ motivŭ, ne luămŭ voiă a vĕ împărtăşi, d-le Redactorŭ, precum şi opiniunei publice *actele referióre la acéstă şcólă.*

I. **Recercarea oficiolatului comitatului Dobêcei din Februariu 1862** către Pra On. Inspectorŭ de şcolĭ greco-unite alŭ diecesei Gherlei cu privire la clasificaţiunea comunelorŭ bisericescĭ gr. cat. pentru susţinerea şcolilorŭ; a planurilorŭ şcolilorŭ de edificatŭ; a veniturilorŭ pentru susţinerea lorŭ; a fondurilorŭ de reservă pentru remunerarea docenţilorŭ mai destoinicĭ; a procurărei rechisitelorŭ didactice; a unei comisiunĭ diecesane pentru povăţuirea causelorŭ şcolastice; a paşilorŭ făcuţĭ pentru dobêndirea obligaţiunilorŭ de statŭ ale comunelorŭ spre folosulŭ şcólelorŭ şi în fine pentru înfiinţarea fondurilorŭ spre ajutorarea studenţilorŭ eminenţĭ.

II. **Protocolulŭ comisiunei şcolastice micste în Gherla la 24 Faurŭ 1862.** Sub presidiulŭ Il. Sale D. admn. comit. Vasiliu Buteanu, fiindŭ de faţă din partea Ven. Capitulŭ: Rs. D-nĭ Macedonŭ Popŭ, Ioanŭ Anderco, Ioanŭ Galovich şi Stefanŭ Bilţŭ, şi din partea oficiului comitatensŭ d-nii: Mihailŭ Boheţelŭ şi Ioanŭ Şipotarŭ, actuarŭ, d-nii Lazarŭ Huza şi Alesiu Silaşi. — Conchisŭ: a) In locurĭ acomodate sĕ se ridice *şcolĭ aşa numite centralĭ* cu 3 séu 4 clase şi cu învĕţătorĭ calificaţĭ şi într'unŭ numĕrŭ destoinicŭ, pentru ca prin şcolile acestea centralĭ sĕ se pregătéscă tinerimea spre a puté trece la gimnasii, şcolĭ reale, orĭ spre a fi primită la meserii séu la neguţătoriă. b) Indată după fundarea acestorŭ şcolĭ centralĭ vorŭ trebui sĕ se reguleze şi şcolile elementare séu poporale.

III. **Dechierarea obligătóre a comunelorŭ.** „Noi subscrişii locuitorĭ şi ómenĭ liberĭ din comuna.... comitatulŭ.... facemŭ prin acésta cunoscutŭ şi dechierămŭ sĕrbătoresce, cumcă..... din libera nóstră voiă şi cu judecata cea mai matură *ne-amŭ resolvatŭ tare şi în modŭ neschimbatŭ*, ca tóte puterile nóstre morale şi materiale sĕ le întrebuinţămŭ în concurenţă cu asemenea dechieratele comune.... spre aceea, ca sĕ rădicămŭ cu puterĭ unite câtŭ mai curêndŭ o *şcólă centrală* pentru usulŭ nostru şi alŭ susnumitelorŭ comune, şi şcóla acésta totŭ în comună sĕ-o dotămŭ aşa, ca esistenţa ei sĕ fie asigurată...... şi sĕ se pregătéscă de-oparte tinerii noştri la cursurĭ gimnasiale séu şcolĭ reale, ér de altă parte...... încâtŭ se va puté sĕ se pregătéscă tinerĭ şi pentru o agricultură, industriă şi neguţatoriă, cu unŭ cuvêntŭ pentru orĭ ce ramurĭ de câştigŭ realŭ. *Acésta a nóstră dechieraţiune sĕ servéscă pentru totdéuna de obligare „in solidum" pentru tóte principiile într'ênsa cuprinse şi nicĭ noi, nicĭ urmaşii noştri în dechieraţiunea acésta sĕ nu pótă schimba nimicŭ sub nicĭ unŭ pretecstŭ.......*

Spre întărirea şi nerevocavera statornicire a dechieraţiunei nóstre subscrierămŭ actulŭ acesta cu toţii şi însemnămŭ cu semnele nóstre înaintea mărturiilorŭ subscrise. Datŭ în.......... »Acésta dechieraţiune obligătóre arĕtându-ni-se nouĕ subscrişilorŭ, carĭ compunemŭ representanţa comunei...... ne-amŭ resolvatŭ din bunăvoinţa nóstră, ca sĕ-o primimŭ şi întărimŭ întru tóte şi în numele comunei nóstre, obligândŭ prin acésta şi comuna ca atare la tóte, câte suntŭ cuprinse în mai susŭ atinsa dechieraţiune. N. N. jude etc.«

(L. S.)

(Va urmá).

*) Tóte celelalte diare românescĭ din Ungaria suntŭ rugate cu totŭ respectulŭ, ca sĕ binevoéscă a primi şi publicá »actele« acestea în colónele sale.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

GASTEIN, 7 Augustŭ. — Maiestăţile lorŭ împĕratulŭ şi împĕrătésa au sositŭ aséră la 6 óre, fiindŭ salutaţĭ în modŭ entusiasticŭ de către mulţime. După ce au fostŭ salutate de către notabilităţile oraşului, Maiestăţile lorŭ păşiră spre întrarea dela castelŭ, unde împĕratulŭ Germaniei aştepta sosirea lorŭ. Impĕratulŭ Germaniei a sărutatŭ mâna împărĕtesei, a săruratŭ de trei orĭ pe împĕratulŭ, esprimândŭ prin cuvinte cordiale bucuria că se revĕdŭ. După acésta acompaniaţĭ de ambele suite, Maiestăţile lorŭ merseră la locuinţa împĕratului, unde petrecură vreo 17 minute. De aicĭ merseră la otelŭ. La 7 şi jumĕtate Maiestatea sa monarchulŭ nostru s'a preumblatŭ prin oraşulŭ splendidŭ iluminatŭ.

DIVERSE.

Păţaniile turnurei. — O damă modernŭ îmbrăcată mergea pe strada Frideric în Berlinŭ. La unŭ locŭ se întórse şi vede, că trei studenţĭ jucau „scatŭ" (jocŭ de cărţĭ) pe turnură. Oţărindu-se chemă unŭ poliţistŭ, care îi şi arestă îndată. Acum ea aştéptă pedepsirea lorŭ, pentru că *şi-au permisŭ a juca cărţĭ în publicŭ!* Intr'altŭ oraşŭ germanŭ o damă tênĕră din provinciă întâlnesce pe o prietină a sa şi se opreşce de vorbă tocmai lângă o lăptărésă, ce-şĭ purta laptele pe unŭ măgarŭ: Dama avea o turnură uriaşă, câtŭ Chimborasso şi sta cu spatele către măgarulŭ ce se postase chiarŭ lângă trottoir. Amenintatŭ — aşa i se va fi părutŭ lui — de turnură, măgarulŭ umflă de odată nările, lungeşte latele buze, întinde urechile şi îşĭ înfige dinţii în bulbucătura hainei — din care nicĭ la sbieretele femeei, nicĭ prin ajutorulŭ ce i s'a datŭ de publicŭ, n'a voitŭ sĕ-i scótă. Prietina îşĭ adună puterile, se smuceşte şi — scăpă din gura măgarului; în urmă-i triumfătorulŭ măgarŭ rumega turnura! Măgarulŭ a fostŭ atâtŭ de măgarŭ sĕ-i pară frumósă turnura şi sĕ-i lase gura apă după ea!

***

Datornici rĕi de plată. — O mare parte a pressei francese este acuma fórte indignată în contra croitorilorŭ parisianĭ, mai cu sémă contra şefului marelui atelierŭ Worth, care, pentru a scăpa pe colegii sĕi de clienţii rĕi platnicĭ, a scosŭ de sub presă o listă cu numele tuturorŭ clienţilorŭ sĕi de asemenea natură. Acéstă listă se compune din trei categorii. In cea dintêiu suntŭ şarlatanele din lumea mare a Parisului şi streinătate, care, fără a avea mijlóce, îşĭ procură toaletele cele mai elegante, şi de sigurŭ nu plătescŭ. In a doua categoriă cocotele, care pierdêndŭ rolulŭ lorŭ nu mai potŭ plăti, şi în fine în a treia, aceia din lumea cea bogată carĭ plătescŭ, însĕ după mai mulţĭ anĭ şi acésta după ce au fostŭ mai întêiu reclamaţĭ în judecată.

***

Focŭ. — Din Botoşanĭ se comunică »Rĕsboiului« următórele cu data de 23 curentŭ: Astădĭ în dorĭ de di pe la órele 2 şi jumĕtate, a isbucnitŭ focŭ în centru pieptĭ principale. Unŭ rêndŭ de prăvălii, din care unele încărcate cu băcăniă şi crâşme, s'a distrusŭ până la fundamentŭ, aprópe 20 la numĕrŭ. Foculŭ s'a întinsŭ aşa de repede, încâtŭ prea puţine lucrurĭ s'au putatŭ scăpa. In una din magazii era ascunsă o cantitate órecare de iarbă de puşcă; ajungêndŭ scânteia, a făcutŭ o teribilă explosiă. Mai multe ferestre de alăturea şi a treia stradă s'au spartŭ. O biată ovreică bĕtrână, care venise erĭ din Fălticenĭ la fiulŭ sĕu de aicĭ, zărindŭ foculŭ a muritŭ îndată de spaimă. Noroculŭ a fostŭ că nu bătea vêntulŭ, alminterĭ rĕmâné din Botoşanĭ movilĭ de cenuşe. Pompierii, ajutaţĭ de publicŭ, s'au purtatŭ bine. Nu se scie încă de unde s'a aprinsŭ foculŭ.

***

Lupĭ în sate. — O corespondenţă particulară a »României« relatéză, că în judeţulŭ Vâlcea lupii cutreeră satele, mâncă copii şi vitele sătenilorŭ. Aşa în comuna Nămoiu unŭ lupŭ, în mijloculŭ satului, diua namédă mare, sfâşiă unŭ copilŭ de 3 anĭ alŭ unui locuitorŭ săteanŭ, mâncă până se sătură şi lăsă apoi restulŭ corpului pe şosea. In comuna Amărăştĭ unŭ copilŭ, care păzea vitele pe câmpŭ, a fostŭ mâncatŭ asemenea de lupĭ. Pe dealulŭ comunei Prundenĭ, într'unŭ locŭ unde era cânepă, s'a găsitŭ craniulŭ, mânile şi piciórele unui copilŭ. Trebue sĕ mai adaogemŭ că lupii în totŭ judeţulŭ au devoratŭ mai multe vite ale locuitorilorŭ sătenĭ. Spaima de aceste fiare sĕlbatice a coprinsŭ tótă populaţiunea rurală şi nimenĭ nu mai îndrăsnesce sĕ-şĭ ducă vitele pe câmpŭ pentru păscutŭ.

***

Mizeria în carĭ s'au aflatŭ asediaţii din Cartagena (America). — Corespondentulŭ diarului parisianŭ »Temps« dă órecare detalii asupra asediului care a fostŭ susţinutŭ la Cartagena în contra insurgenţilorŭ colombienĭ. Asediaţii erau reduşĭ la cea mai completă mizeriă: unŭ ou costa unŭ francŭ, unŭ puiu de găină 30 de francĭ, o livră de carne 15 fr. etc. In cele din urmă provisiile se sfârşiseră cu totulŭ ne mai rĕmânêndŭ decâtŭ puţinŭ orezŭ, fără untŭ séu grăsime. Graţiă energiei lorŭ resistente, locuitorii Cartaginei au pututŭ sĕ apere oraşulŭ lorŭ de sórta ce a avut'o Baranquila, care a fostŭ luată cu asaltŭ şi prĕdată până la ultima picătură.

***

Inaintea curţii cu juraţĭ. — Preşedintele adresându-se către acusatŭ:

— Acusatule, ai de adăogatŭ ceva la apĕrarea d-tale?

— Acusatulŭ:

— Amŭ făcutŭ asperinţe medicale asupra victimei d-le preşedinte, îndată ce amŭ omorît'o.... Crima mea póte fi folositóre sciinţe.

***

Contra miopiei elevilorŭ. — Consiliulŭ sanitarŭ superiorŭ din Austria, vĕdêndŭ că miopia a luatŭ proporţiunĭ fórte marĭ între elevĭ, s'a ocupatŭ cu tótă seriositatea de acéstă afacere şi în urma cercetărilorŭ făcute, a constatatŭ că tablele de scrisŭ precumŭ şi caietele cadrate strică în mare mĕsură ochii elevilorŭ, din causa acésta consiliulŭ sanitarŭ a propusŭ guvernului sĕ interdică întrebuinţarea astorfelŭ de rechisite de scrisŭ. In urma acestei propunerĭ ministrulŭ instrucţiei a datŭ ordinŭ tuturorŭ autorităţilorŭ scolare d'a exclude din scólă rechisitele de felulŭ celorŭ menţionate. Totŭ odată li s'a pusŭ în vedere directorilorŭ de scóle ca la începutulŭ anului scolarŭ sĕ dea lămuririle cuvenite copiilorŭ şi părinţilorŭ şi sĕ priveghieze stricta esecutare.

***

Incă o descoperire de óse de animale colosale antedeluviane, s'a făcutŭ în judeţulŭ nostru, dice Tutova. Preotulŭ Vasile Crăescu din comuna Gura-Simila, a depusŭ la redacţia nóstră, unŭ dinte de Mamut din creaţiunea antedeluviană, pe care l-a găsitŭ pe cândŭ pescuia la rîuleţu Simila, în diua de 19 Iulie curentŭ. Acestŭ dinte, care este de o greutate de două oca şi jumĕtate, este pusŭ la disposiţiunea doritorilorŭ de a'lŭ vedea, la redacţia numitului diarŭ.

***

Stratăgema unui comisarŭ alŭ poliţiei. — Deunădĭ s'a adusŭ înaintea unui comisarŭ alŭ poliţiei Parisului unŭ individŭ prinsŭ în flagrantŭ delictŭ la sĕvârşirea unui furtŭ. Arestantulŭ, avêndŭ fără îndoială motive întemeiate d'aşĭ asunde individualitatea, refusa cu stăruinţă arĕtarea numeluĭ şi adresei séle. Atuncĭ comisarulŭ poliţiei întrebuinţă unŭ mijlocŭ originalŭ spre a descoperi individualitatea arestantului. Notându'şĭ iniţialele cu care erau însemnate rufele necunoscutului, comunică unui reporterŭ de diarŭ o notiţă atingĕtóre de transportare dela Morgue (loculŭ unde se espunŭ cadavrele găsite) a unui cadavru găsitŭ înecatŭ. Se înţelege, că semnalmentulŭ cadavrului precum şi iniţialele rufelorŭ corespondeau întocmai cu ale arestantului. Acéstă notiţă se publicase şi chiarŭ în acea di administraţiunea locului de espunerea cadavrelor (Morgue) primé mai multe scrisorĭ care îi comunicau că cadavrulŭ găsitŭ în Sena nu póte fi altulŭ decâtŭ a lui X., care d'alaltăerĭ séră au s'a mai întorsŭ la domiciliu sĕu, strada şi numĕrulŭ cutare. O asemene comunicaţiune primise şi rĕportulŭ diarului, care înfăţişindu-se la Morgue nu găsi acolo cadavrulŭ lui X;, ci spre marea lui mirare, în loculŭ pretinsului înecâtŭ pe comisarulŭ poliţiei, care îi povesti stratagema întrebuinţată spre constatarea indentităţei arestatului sĕu.

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 6 Augus st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.84	Vênd.	8.86
Argint românesc	»	8.78	»	8.84
Napoleon-d'orĭ	»	9.88	»	9.92
Lire turcescĭ	»	11.15	»	11.20
Imperialĭ	»	10.10	»	10.15
Galbenĭ	»	5.85	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.5	»	123.5
Discontulŭ » . . .		7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 6 Augustŭ st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	98.65
Rentă de hârtiă 5%	92.15
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	123.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	109.20
Bonurĭ rurale ungare	103.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	103.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.25
Bonurĭ rurale transilvane	102.30
Bonurĭ croato-slavone	102.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119 50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	120.30
Renta de hărtiă austriacă	82.60
Renta de arg. austr.	83.35
Renta de aurŭ austr.	108 90
Losurile din 1860	139 90
Acţiunile băncei austro-ungare	877.
Act. băncei de creditŭ ung.	287. —
Act. băncei de creditŭ austr.	282.80
Argintulŭ —. — Galbinĭ împărătescĭ	5.91
Napoleon-d'orĭ	$9 \, 93\frac{1}{2}$
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.45
Londra 10 Livres sterlinge	125.35

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 23 Iuliu st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	89	90
Renta rom. amort. (5%)	93	94
» convert. (6%)	$88\frac{1}{2}$	$89\frac{1}{2}$
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	30	32
Credit fonc. rural (7%)	100	101
» „ „ (5%)	85	86
» » urban (7%)	$98\frac{1}{2}$	$99\frac{1}{2}$
» » » (6%)	91	92
» » » (5%)	83	84
Banca naţională a României	1230	1250
Ac. de asig. Dacia-Rom.		
« » » Naţională		
Aurŭ	$10\frac{1}{4}$	$10\frac{3}{4}$
Bancnote austriace contra aurŭ	2.04	2.05

Sz. 4340/1885 tk.

Árverési hirdetmény.

A brassói kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a zernesti görög keleti egyház végrehajtatónak, Vladu Vulsan és társai vegrehajtást szenvedők elleni 100 frt. — kr. tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék terűletén lévő a zernesti határon fekvő a zernesti 551 sz. tjkben foglalt 1086 hrsz. fekvőre az árverést 400 frt. krban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebbi megjelölt ingatlanok az 1885, évi August 10-ik napján délelőtt 9 órakor Zernest község irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alál is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 LX. tcz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi November hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX tcz. 17 o §-a értelmében a bánatpénznek a birósághoz előleges elhelejezésétől kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Brassoban 1885, évi Május hó 23-ik napján, a kir. tszék, mint tlkkvi. hatóságnál.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	5.00	7.45	—
Predealŭ (	—	9 45	12.50	—
(	—	9.47	1.09	—
Timişŭ	—	10.11	1.40	—
Braşovŭ (	—	10.44	2.27	—
(	6.22	10.51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Haşfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighişóra (	10.29	1.30	8.01	—
(	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	2.25	9.43	—
Copsa mică	12.12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	4.24	9.12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10.23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Cluşiu (	5.56	5.58	12.59	—
(	6.08	6.08	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8.22	—	2.05
Mező-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.37	9.13	—	4.05
(	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10.31	12 59	—
Szolnok	2.58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6.00	2.10	10.05	10.30
Viena (	6.35	2.45	10.50	—
(	3.00	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.41	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Cluşiu (	—	10.01	5.05	6.43	—
(	12.05	10.16	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriş	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea (	3.12	11.43	—	9.31	—
(	3.32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiuşŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blaşŭ	6.02	12.57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa mică	7.00	1.27	—	12.36	—
Mediaşŭ	—	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	--	1.56	6.40
Sigişóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5.30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.37
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Braşovŭ (	—	5.20	—	7.14	1.09
(	—	5.3	—	—	1.50
Timişŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ (	—	6.32	—	—	3.23
(	—	7.30	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	11.35	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	12.00	4 53
(	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8.00
Szolnok (	11.02	3.44	11.40
(	11.12	4.02	12 00
Aradŭ	3.37	7 53	5.95
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.43	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12 05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2.18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9.25
Merczifalva	7.56	2.53	9 36
Timişóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) **Petroşenĭ**

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7.05	12.27	3.00
Haţegŭ	7.53	1.19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Baniţa	10.11	3.35	6.07
Petroşenĭ	10.43	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.07	12.25	5.00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
Aradulŭ nou	7.40	2.54	7.24
Aradŭ	7 50	3 10	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6.49	9.33	5.28
Baniţa	7.27	10.14	6.06
Crivadia	8.06	10.54	6.45
Pui	8.50	11 37	7.25
Haţegŭ	9.31	12.17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8.44
Simeria	10.53	1.35	9.15

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.